Nota de premsa

Dia Mundial del Càncer de Pulmó · 17 de novembre de 2026

PREVENIR TAMBÉ ÉS LEGISLAR

EMBARGADA FINS AL 17 DE NOVEMBRE DE 2026

El tabac és responsable del 85% dels casos de càncer de pulmó

El 2025 van morir a Catalunya 3.609 persones per aquesta malaltia

Deu entitats reclamen una llei catalana que posi límits a la industria del tabac i la nicotina

El tabac és el principal factor de risc evitable del càncer de pulmó i és responsable d'aproximadament el 85% dels casos. Les organitzacions demanen una resposta coordinada de la Generalitat i l'Estat per regular els nous dispositius i protegir les polítiques públiques davant la interferència de la indústria.

Barcelona, 17 de novembre de 2026. Coincidint amb el Dia Mundial del Càncer de Pulmó, deu entitats sanitàries, científiques i socials reclamen al Govern i al Parlament l'impuls d'una llei catalana integral de prevenció i control del tabaquisme. La norma ha de complementar una reforma estatal de la Llei 28/2005 que cal recuperar urgentment i actuar, dins l'àmbit de les competències de la Generalitat, sobre el principal factor de risc evitable d'aquesta malaltia i sobre les pràctiques comercials de la indústria del tabac i la nicotina.

Les entitats demanen un compromís polític compartit per impulsar la llei durant aquesta legislatura, amb calendari públic, memòria econòmica, recursos suficients i participació efectiva de les organitzacions sanitàries, científiques, socials i juvenils.

Segons l'Agència Internacional per a la Recerca sobre el Càncer (IARC), el tabac és responsable d'aproximadament el 85% dels casos de càncer de pulmó. L'exposició regular al fum ambiental també incrementa el risc entre les persones que no fumen.

A Catalunya, el 20,6% de la població de 15 anys o més fumava l'any 2025: el 25,3% dels homes i el 16,1% de les dones, prop d'1,5 milions de persones. El consum presenta un gradient social clar: arriba al 23,2% en la classe social menys afavorida, davant del 16,7% en la classe I (ESCA 2025).

L'estimació oficial més recent del Departament de Salut indica que l'any 2025 van morir a Catalunya 3.609 persones per càncer de pulmó: 2.527 homes i 1.082 dones. Entre les dones, aquesta malaltia continua situant-se entre les principals causes de mortalitat per càncer, fet que evidencia l'impacte creixent del tabaquisme en la salut de les dones.

“Prevenir el càncer de pulmó exigeix actuar sobre el seu principal factor de risc i sobre les estratègies comercials que afavoreixen el consum de tabac i nicotina.” — Entitats signants

El consum està condicionat per l’entorn comercial

Les entitats alerten que la prevenció no pot recaure exclusivament en la responsabilitat individual. Les decisions de consum estan condicionades per la disponibilitat i el preu dels productes, el seu disseny i envasat, la publicitat, la promoció digital, la presència als punts de venda i les estratègies empresarials que normalitzen el consum de tabac i nicotina.

L’Organització Mundial de la Salut defineix els determinants comercials de la salut com les activitats del sector privat que afecten directament o indirectament la salut. Inclouen decisions sobre els productes, els preus i la distribució, però també el finançament de determinades investigacions, la configuració de preferències i les actuacions de lobby i influència política.

En el cas del tabac, aquests determinants es tradueixen en productes dissenyats per generar i mantenir l’addicció, campanyes que minimitzen la percepció del risc i estratègies dirigides a retardar, afeblir o condicionar les regulacions de salut pública.

“No podem demanar únicament a les persones que prenguin decisions saludables mentre permetem que les empreses configurin productes, missatges i entorns comercials que afavoreixen el consum.” — Entitats signants

Nous dispositius per ampliar el mercat de la nicotina

Les cigarretes electròniques, el tabac escalfat, les bosses de nicotina i els dispositius d’un sol ús han ampliat l’oferta i els canals d’accés a la nicotina. Sovint es presenten amb sabors dolços, colors, envasos vistosos, formats tecnològics i promoció mitjançant xarxes socials i persones influenciadores, elements especialment atractius per a adolescents i joves.

Segons l’ESTUDES 2025, el 24,5% dels escolars catalans de 14 a 18 anys, gairebé 1 de cada 4, havia utilitzat cigarretes electròniques en els darrers 30 dies. Aquesta proporció supera la del consum de tabac en el mateix període, situada en el 15,9%. El 29,8% n’havia utilitzat alguna vegada amb nicotina, i l’edat mitjana d’inici era de 14,2 anys.

Per això, les entitats reclamen que la futura llei actuï, en l’àmbit de les competències de la Generalitat, sobre tots els productes de tabac i nicotina, la verificació d’edat, la visibilitat als punts de venda i les pràctiques comercials. Alhora, demanen a l’Estat i a les institucions europees que avancin en les matèries que els corresponen, com els sabors, la composició, els envasos i determinats àmbits de la publicitat audiovisual.

Legislar és protegir l’interès general

Legislar no és només restringir conductes individuals. També és establir regles que protegeixin la salut pública davant els interessos econòmics associats a la venda de productes addictius i perjudicials. És establir regles que protegeixin la salut pública davant els interessos econòmics associats a la venda de productes addictius i perjudicials.

El Conveni marc de l'OMS per al control del tabac, mitjançant l'article 5.3 i les directrius aprovades per aplicar-lo, estableix que existeix un conflicte fonamental i irreconciliable entre els interessos de la indústria tabacalera i els de la salut pública. Aquest marc insta les administracions a protegir les polítiques públiques i a garantir la transparència de les interaccions. La futura llei hauria d'estendre aquestes garanties a la indústria dels productes de nicotina i a les associacions o plataformes que en defensen els interessos. En concret, hauria d'incloure un registre públic de reunions amb representants de la indústria, la publicació de les aportacions presentades en processos normatius i declaracions de conflictes d'interès.

Sis prioritats per a una llei integral

- **Prevenir l'inici del consum:** Protegir especialment infants, adolescents i joves davant els productes, sabors, missatges i entorns que afavoreixen l'addicció.
- **Regular tots els productes:** Aplicar un marc coherent al tabac convencional, les cigarretes electròniques, el tabac escalfat, les bossetes de nicotina i els nous dispositius, i protegir les polítiques públiques davant la interferència de la indústria.
- **Ampliar els espais lliures de fum i aerosols:** Protegir terrasses, entorns escolars i sanitaris, instal·lacions esportives, transport, platges i espais de lleure.
- **Garantir ajuda per deixar de fumar**: Assegurar suport sanitari, conductual, psicològic i farmacològic sense barreres econòmiques, territorials ni derivades de criteris de finançament restrictius. El finançament ha de permetre repetir el tractament quan el professional sanitari ho consideri clínicament indicat.
- **Actuar amb equitat:** Prioritzar els col·lectius i territoris amb més prevalença o més dificultats d'accés als tractaments.
- **Garantir transparència, inspecció i avaluació:** Dotar la norma de recursos, mecanismes de control i protecció davant la interferència industrial.

Crida al Govern i al Parlament

En el context electoral, les entitats també demanen a totes les candidatures que es comprometin a recuperar la reforma de la Llei estatal 28/2005, que ha decaigut amb la dissolució de les Corts.

> Legislar és posar la salut per davant dels interessos comercials. Cada any sense una regulació actualitzada, la indústria del tabac i la nicotina té més marge per captar noves generacions de persones consumidores.

Entitats signants

1. AIFiCC – Associació d'Infermeria Familiar i Comunitària de Catalunya
2. Associació Aire
3. Associació Contra el Càncer
4. CAMFiC – Societat Catalana de Medicina Familiar i Comunitària
5. COIB – Col·legi Oficial d'Infermeres i Infermers de Barcelona
6. FECEC – Federació Catalana d'Entitats contra el Càncer
7. Fundació Ricky Rubio
8. Fundació Salut i Comunitat
9. SCATT – Societat Catalana d'Atenció i Tractament del Consum de Tabac
10. Societat de Salut Pública de Catalunya i de Balears (SSPCiB)

Contacte de premsa

Federació Catalana d'Entitats contra el Càncer (FECEC)
Maite Fernández
comunicacio@juntscontraelcancer.cat
Tel. 639 55 34 40

Fonts per a la validació de dades

- IARC. "Lung cancer": el tabac és responsable d'aproximadament el 85% dels casos de càncer de pulmó.
- Enquesta de salut de Catalunya 2025: prevalença del 20,6% en la població de 15 anys o més; 25,3% en homes, 16,1% en dones; 23,2% en la classe social menys afavorida i 16,7% en la classe I.
- Departament de Salut. Estadístiques de càncer a Catalunya 2025: estimació de 3.609 defuncions per càncer de pulmó a Catalunya l'any 2025 (2.527 homes i 1.082 dones).
- ESTUDES 2025, informe de resultats per a Catalunya: el 24,5% dels escolars de 14 a 18 anys havia utilitzat cigarretes electròniques els darrers 30 dies; el consum de tabac era del 15,9%.
- OMS. "Commercial determinants of health": activitats del sector privat que afecten la salut, incloent disseny, preus, màrqueting, finançament de recerca, configuració de preferències i lobby.
- Conveni marc de l'OMS per al control del tabac, article 5.3, i directrius d'aplicació aprovades per la COP3 (2008): protecció de les polítiques públiques, conflicte d'interessos i transparència de les interaccions.
- OMS, informe de tendències del tabac (6 d'octubre de 2025): més de 100 milions de persones vapegen al món; almenys 15 milions tenen entre 13 i 15 anys.